

SL(5)708 – Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 5) (Cymru) (Diwygio) 2020

Cefndir a Diben

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 5) (Cymru) 2020 ("y prif Reoliadau"), i gychwyn y Rheoliadau hynny ar ddechrau 20 Rhagfyr 2020 (ac eithrio Rhan 6) ac i symud Cymru i Haen 4 o'r un dyddiad.

Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn gwneud newidiadau i Atodlen 6 i'r prif Reoliadau mewn perthynas â threfniadau ar gyfer ffurfio cartrefi estynedig dros gyfnod y Nadolig.

Gweithdrefn

Gwneud cadarnhaol.

Gwnaed y Rheoliadau gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Rhaid i'r Senedd gymeradwyo'r Rheoliadau o fewn 28 diwrnod (ac eithrio unrhyw ddiwrnodau pan fo'r Senedd wedi'i diddymu neu ar doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y'u gwnaed er mwyn iddynt barhau i gael effaith.

Materion technegol: craffu

Nodwyd y pwyntiau a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

1. Rheol Sefydlog 21.2(vi) - ei bod yn ymddangos bod y gwaith drafftio yn ddiffygiol neu ei fod yn methu â bodloni gofynion statudol.

Mae Rheoliad 2(5)(d) yn gwneud diwygiadau i baragraff 4 o Atodlen 6 i'r prif Reoliadau (sydd yn ei dro yn gwneud addasiadau i baragraff 3 o Atodlen 4 i'r rheoliadau hynny) fel bod cyfyngiadau a oedd yn wreiddiol yn gymwys dros "gyfnod y Nadolig" nawr ond yn berthnasol ar 25 Rhagfyr.

Mae Rheoliad 2(5)(d)(ii) o'r Rheoliadau hyn yn dileu paragraff 3A o Atodlen 4 i'r prif Reoliadau. Fodd bynnag, erys cyfeiriad at baragraff 3A ym mharagraff 3(5)(a) o Atodlen 4.

Rydym o'r farn y dylai'r diwygiadau a wneir gan Reoliad 2(5)(d) o'r Rheoliadau hyn gynnwys dileu'r cyfeiriad at baragraff 3A a gynhwysir ym mharagraff 3(5)(a) o Atodlen 4 i'r prif Reoliadau, gan fod y cyfeiriad yn ddiangen.

2. Rheol Sefydlog 21.2(vii) - ei bod yn ymddangos bod anghysondebau rhwng ystyr testun Cymraeg a thestun Saesneg yr offeryn neu'r drafft.

Yn y testun Cymraeg, yn y paragraff a fewnosodir gan Reoliad 2(5)(g)(ii) o'r Rheoliadau hyn,

mae'r gair "cyn" ar goll o'r rhan o'r frawddeg sy'n darllen "yn union 25 Rhagfyr 2020". Rydym o'r farn y dylai ddarllen "yn union cyn 25 Rhagfyr 2020" [*pwyslais wedi'i ychwanegu*].

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y pwyntiau a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Nodwn y daeth y Rheoliadau i rym cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Gwnaeth y Prif Weinidog hysbysu'r Llywydd o hyn mewn llythyr ar 19 Rhagfyr 2020. Yn benodol, nodwn y canlynol yn y llythyr:

"Yn unol ag adran 4(1) o Ddeddf Offerynnau Statudol 1946, rwy'n eich hysbysu y bydd [y Rheoliadau hyn] yn dod i rym cyn y cânt eu gosod gerbron y Senedd. Mae'n angenrheidiol iddynt ddod i rym ar unwaith yng ngoleuni gwybodaeth newydd ynghylch cyfraddau mynychder y coronafeirws yng Nghymru a chyfradd lledaeniad y clefyd."

2. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Rydym yn nodi cyfiawnhad Llywodraeth Cymru dros unrhyw ymyrraeth bosibl â hawliau dynol. Yn benodol, nodwn y paragraffau a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"Er bod Rheoliadau yn cyffwrdd â hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop, mae'r Llywodraeth o'r farn bod modd eu cyfiawnhau er mwyn atal lledaenu clefydau heintus a/neu bod hawl i wneud yr ymyriad ar y sail ei fod yn ceisio cyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r Llywodraeth o'r farn hefyd eu bod yn gymesur.

Mae Erthygl 5 (yr hawl i ryddid), Erthygl 8 (yr hawl i barch at fywyd preifat a theuluol), Erthygl 9 (rhyddid meddwl, cydwybod a chrefydd), Erthygl 11 (rhyddid i ymgynnull a chymdeithasu) ac Erthygl 1 o'r Protocol Cyntaf (diogelu eiddo) yn cael eu cyffwrdd gan y Rheoliadau hyn. Mae'r newidiadau i'r darpariaethau ar aelwydydd estynedig yn benodol yn ymwneud ag Erthygl 8.

Mae pob un o'r rhain yn hawliau amodol, sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru ymyrryd ag arfer yr hawliau os oes angen gwneud hynny mewn cymdeithas ddemocrataidd er budd diogelwch y cyhoedd neu er mwyn diogelu iechyd. Rhaid cyfiawnhau'r holl gyfyngiadau a gofynion o'r fath ar y sail eu bod y nod cyfreithlon, sef diogelu iechyd y cyhoedd a'u bod yn gymesur. Hefyd, mae angen cydbwyso unrhyw ymyrraeth â'r hawliau hyn â rhwymedigaethau cadarnhaol y Wladwriaeth o dan Erthygl 2 (yr hawl i fywyd). Mae gweithredu cyfyngiadau a gofynion newydd o dan y Rheoliadau hyn yn ymateb cymesur i ledaeniad cynyddol y coronafeirws. Mae'n cydbwyso'r angen i gynnal ymateb priodol i'r bygythiad a achosir gan y coronafeirws yn erbyn hawliau 3 unigolion a

busnesau, mewn modd sy'n parhau'n gymesur â'r angen i leihau cyfradd trosglwyddo'r coronafeirws, gan ystyried y dystiolaeth wyddonol."

3. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Nodwn na chynhaliwyd ymgynghoriad ffurfiol ar y Rheoliadau hyn. Yn benodol, nodwn y paragraffau a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"O ystyried y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd cyhoeddus brys, nid oes ymgynghoriad cyhoeddus wedi'i gynnal mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn."

4. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Mae'r Memorandwm Esboniadol yn darparu na luniwyd asesiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd yr angen i'w rhoi ar waith ar frys er mwyn mynd i'r afael â bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn darparu bod crynodeb o'r asesiad effaith integredig wedi'i baratoi ar gyfer y prif Reoliadau ac y bydd yn cael ei gyhoeddi ar wefan llyw.cymru:

<https://llyw.cymru/asesiadau-o-effaith-coronafeirws>.

5. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Nodwn y darn canlynol o'r Memorandwm Esboniadol sy'n cyfeirio at dystiolaeth wyddonol a dynnwyd arni er mwyn asesu'r risg i iechyd y cyhoedd. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn darparu fel a ganlyn:

"Roedd y prif Reoliadau a wnaed ar 18 Rhagfyr yn nodi'r cyfyngiadau a gofynion a fydd yn gymwys i bedair Lefel Rhybudd wahanol gan bennu'r Lefelau Rhybudd sy'n gymwys fel y'u nodir yn y Cynllun Rheoli'r Coronafeirws sydd wedi'i ddiweddarau. Roeddent hefyd yn gosod Cymru ar Lefel Rhybudd 4 ar Ddydd Nadolig ac yn darparu ar gyfer diwygio'r Rheoliadau dros dro ar gyfer cyfnod y Nadolig (rhwng 23 a 27 Rhagfyr)."

Ers gwneud y Rheoliadau hynny, mae'r Prif Swyddog Meddygol wedi argymhell mai ymateb rhesymol i'r sefyllfa o ran iechyd y cyhoedd yw bod Cymru'n symud i Lefel Rhybudd 4 o ddechrau 20 Rhagfyr. Roedd hyn yng ngoleuni gwybodaeth newydd am gyfraddau digwyddedd y coronafeirws yng Nghymru a chyfraddau lledaeniad yr haint, yn arbennig yn sgil amrywiad newydd o'r feirws.

Am yr un rhesymau, mae Gweinidogion Cymru hefyd wedi penderfynu y dylai'r eithriadau i'r cyfyngiadau y darparwyd ar eu cyfer yn Atodlen 6 mewn perthynas â'r Nadolig bellach ond fod yn gymwys ar gyfer 25 Rhagfyr 2020."

Ymateb Llywodraeth Cymru

Mae angen ymateb gan Lywodraeth Cymru mewn perthynas â'r pwyntiau adrodd technegol a godwyd.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn yn ei gyfarfod ar 11 Ionawr 2021 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Senedd yn unol â'r pwyntiau adrodd uchod.

